Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2023/2682

28.11.2023.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2023/2682

(2023. gada 27. novembris)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu, lai atbalstītu piekrastes valstu militāros dalībniekus un jūras spēkus, kas iesaistīti jūras drošības operācijās Gvinejas līcī

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar ko dalībvalstis finansē Savienības darbības kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai, ievērojot Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir izmantojams, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) Sakarā ar Jaundes Rīcības kodeksa desmito gadskārtu Savienība un tās dalībvalstis atkārtoti pauda atbalstu Gvinejas līča reģionam un atjaunoja apņemšanos uzlabot jūras drošību šajā reģionā.

(3) Padome 2022. gada 4. maijā apstiprināja koncepciju iespējamam palīdzības pasākumam par labu Gvinejas līča piekrastes valstīm ar vispārējo mērķi atbalstīt Āfrikas vadītas jūras drošības un pirātisma apkarošanas darbības, ko Gvinejas līcī veic militārie dalībnieki, ar galīgo mērķi samazināt vardarbības un noziedzības biežumu, ilgumu un intensitāti un aizsargāt jūras kuģus un piekrastes iedzīvotājus un viņu iztikas līdzekļus.

(4) Kā daļu no minētās koncepcijas Padome apstiprināja sagatavošanas pasākumu, kas kalpos par pamatu jaunam Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") priekšlikumam attiecībā uz palīdzības pasākumu jūras drošības uzlabošanai Gvinejas līcī. Sagatavošanas pasākums tika veikts no 2022. gada septembra līdz decembrim, un tā divkāršais mērķis bija, pirmkārt, noteikt un izstrādāt izlūkošanas, novērošanas un rekognoscēšanas (*ISR*) sistēmas tehniskās specifikācijas un sniegt objektīvus un pārredzamus kritērijus, kas ļautu izvēlēties tās atrašanās vietu, un, otrkārt, novērtēt Gvinejas līča piekrastes valstu jūras spēkus, lai starp tiem noteiktu tos, kuri ir tehniski un politiski vispiemērotākie palīdzības pasākuma mērķu sasniegšanai. Sagatavošanas pasākuma rezultāti ļāva noteikt, ka optimālais risinājums *ISR* sistēmai ir pilotējams lidaparāts, savukārt par piemērotākajām Gvinejas līča piekrastes valstīm tika atzītas Kamerūna, Gana, Kongo un Benina, kam ir pietiekamas jūras, regulatīvās un politiskās spējas, lai varētu piedalīties palīdzības pasākumā.

(5) 2023. gada janvārī un jūnijā tika veikti vairāki iespēju izvērtēšanas un kontaktu veidošanas pasākumi, tostarp misijas uz vietas, lai vēl vairāk konkretizētu un precizētu sagatavošanas pasākuma konstatējumus, kā arī lai nodrošinātu pilnīgu koordināciju un sadarbību ar iepriekš noteiktajām Gvinejas līča piekrastes valstīm un reģionālajām organizācijām, kas ietilpst Jaundes struktūrā, proti, Reģionālais jūras drošības centrs Centrālajā Āfrikā (*CRESMAC*), Reģionālais jūras drošības centrs Rietumāfrikā (*CRESMAO*), Starpreģionālais koordinācijas centrs (*ICC*) un Daudznacionālie jūras koordinācijas centri (*MMCC*) Dualā, Akrā un Pontnuārā. Minēto kontaktu veidošanas pasākumu rezultātā un pamatojoties uz iepriekš noteikto Gvinejas līča piekrastes valstu pausto gatavību, par palīdzības pasākuma saņēmējām tika izraudzītas Kamerūna un Gana.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021. 14. lpp.).

(6) Ņemot vērā palīdzības pasākuma sarežģītību un lai ierobežotu jebkādu iespējamu politisku vai tehnisku risku, palīdzība Gvinejas līča piekrastes valstīm jūras drošības jomā tiks īstenota pakāpeniski. Pamatojoties uz palīdzības pasākuma pusgada novērtējuma, var tikt pieņemts lēmums turpināt un paplašināt atbalstu, ietverot citas Gvinejas līča piekrastes valstis, iespējams 2024. gadā.

(7) Augstais pārstāvis 2023. gada 16. jūnijā saņēma Ganas lūgumu Savienībai palīdzēt Ganas jūras spēkiem iepirkt svarīgu aprīkojumu, lai stiprinātu to operatīvās spējas veikt patrulēšanu atklātā jūrā.

(8) Augstais pārstāvis 2023. gada 19. septembrī saņēma Kamerūnas lūgumu Savienībai palīdzēt Kamerūnas jūras spēkiem iepirkt svarīgu aprīkojumu, lai stiprinātu to operatīvās spējas veikt patrulēšanu atklātā jūrā, kā arī lai palīdzētu Jaundes struktūrai nodrošināt *ISR* pakalpojumus, izmantojot pilotējamu gaisa līdzekli, nolūkā uzlabot Jaundes struktūras dalībvalstu operatīvās spējas veikt novērošanu Gvinejas līcī ar galīgo mērķi uzlabot jūras drošību reģionā.

(9) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 izklāstītos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ([2]), un saskaņā ar noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

(10) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Jaundes struktūrai, Kamerūnai un Ganai ("saņēmēji"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").

2. Palīdzības pasākuma mērķis ir stiprināt pirātisma apkarošanas operācijas un jūras drošības operācijas un atturēšanas darbības Gvinejas līcī, stiprinot Jaundes struktūras un tās dalībvalstu spējas, jo īpaši uzlabojot to jūrlietu situācijas apzināšanos un palielinot atsevišķu piekrastes valstu jūras spēku spēju veikt patrulēšanu atklātā jūrā, ar galīgo mērķi samazināt noziedzības izplatību un aizsargāt jūras kuģus un resursus un piekrastes iedzīvotājus un viņu iztikas līdzekļus.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteikto mērķi, no palīdzības pasākuma finansē šāda veida aprīkojumu un pakalpojumus, kas nav paredzēti nāvējoša spēka pielietošanai:

a) *ISR* pakalpojumu sniegšana, izmantojot pilotējumu gaisa līdzekli, viena gada garumā; par *ISR* informācijas saņemšanu, tālāku apstrādi un kopīgošanu ar citiem Jaundes struktūras reģionālajiem centriem un jūras koordinācijas centriem, izmantojot Jaundes struktūras Reģionālo informācijas sistēmu, ir atbildīgs Kamerūnas jūras spēku Nacionālais jūras operāciju centrs Dualā;

b) atbalsts patrulēšanas kuģiem:

   i) Kamerūnai – nodrošinot intervences ātrgaitas laivas;

   ii) Ganai – nodrošinot jūras spēku bezpilota gaisa sistēmas novērošanai jūrā, inženiertehniskos materiālus laivu pakalpojumiem un ekipējumu niršanai ar akvalangu;

c) pa vienam tehniskajam asistentam nolūkā palīdzēt attiecīgi Kamerūnas un Ganas jūras spēkiem;

([2]) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

d) viens tehniskais asistents sakariem ar Jaundes struktūras struktūrvienībām, proti, *ICC*, *CRESMAC*, *MMCC* Dualā, Kamerūna, un Akrā, Gana.

4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 48 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. pants

Finansiālā kārtība

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 21 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmējiem

1. Augstais pārstāvis panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmējiem, lai nodrošinātu, ka tie pilda šajā lēmumā noteiktās prasības un nosacījumus, – tas ir nosacījums atbalsta sniegšanai saskaņā ar palīdzības pasākumu.

2. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) Kamerūnas un Ganas bruņoto spēku vienības, kas saņem atbalstu saskaņā ar palīdzības pasākumu, ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika piešķirti;

c) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie vai uzturētie aktīvi to dzīves cikla beigās netiek nozaudēti vai, nesaņemot ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidotās Mehānisma komitejas piekrišanu, nodoti tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus par saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā noteiktos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi, atbilstoši integrētajai metodiskajai sistēmai nepieciešamo pasākumu un kontroļu novērtēšanai un identificēšanai attiecībā uz palīdzības pasākumiem saskaņā ar EMM.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minēto pasākumu īstenošanu veic *Fundación Internacional y para Iberoamérica de Administración y Políticas Públicas (FIIAPP) – Cooperación Española*.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga to, kā saņēmēji izpilda 3. pantā noteiktos pienākumus. Šo pārraudzību izmanto, lai nodrošinātu izpratni par saskaņā ar 3. pantu noteikto pienākumu nepildīšanas kontekstu un riskiem un lai palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp saskaņā ar palīdzības pasākumu atbalstīto vienību izdarītus starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus.

2. Aprīkojuma un materiālu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) ziņošana – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par darbībām, kuras veiktas ar aprīkojumu, par materiāliem un pakalpojumiem, kas sniegti saskaņā ar palīdzības pasākumu, un par noteikto posteņu krājumu stāvokli līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Pēc tam, kad palīdzības pasākums ir pabeigts, Augstais pārstāvis veic galīgo izvērtējumu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā minētos mērķus.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu īstenošanu saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var arī ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2023. gada 27. novembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
Y. DÍAZ PÉREZ